

▲ Eerste Morgendreef 7
5233 NC 's-Hertogenbosch
T 073 - 6449889 / 073 - 6147162
@ willeke@abcleermee.nl
I www.abcleermee.nl

ING Bank: 5058147, KvK: 17249738, Fiscaalnummer: NL820808611B01

's-Hertogenbosch, 9 maart 2013

Jaarverslag 2013 van Stichting ABC leer mee voor de gemeente 's-Hertogenbosch

Doel

Stichting ABC leer mee heeft als doelstelling de Nederlandse taal voor iedereen toegankelijk te maken, zowel voor allochtonen als autochtonen.

De Methode, de werkwijze

De taallessen zijn gebaseerd op het alfabet en de officiële Nederlandse spellingsregels. Er wordt gewerkt met taalregels die gebaseerd zijn op die officiële spelling en het Groene boekje.

Juist omdat we werken met de letternamen van het alfabet en werken met de Methode: ik hoor..., ik schrijf....kunnen veel goetdallige vrijwilligers ons helpen.

Lukt het leren van de Nederlandse taal niet op school of op een speciale opleiding of is de geleerde taal weggezakt, dan biedt deze vorm van taalonderwijs een mogelijkheid om het Nederlands alsnog te leren. De wijze van lesgeven en deze methode hebben zich in de praktijk ruimschoots bewezen

Wij zijn ons ervan bewust dat het een hele opgave is om als volwassene tijd in te plannen voor het leren van de Nederlandse taal. Daarom kan men deelnemen aan de taallessen zonder enige verplichting. Tijdens deze lessen wordt er maatwerk geboden! Ook al komt men als deelnemer niet regelmatig naar de taallessen, hij of zij is altijd welkom. Alle niveaus op het gebied van Nederlands spreken, lezen en schrijven worden aangeboden

2013, de voortgang:

In 2013 werd er op 5 plaatsen taallessen verzorgd door Stichting ABC leer mee namelijk op:

Voor vrouwen en mannen:

- o Zondagmorgen van 10.30 uur tot 12.00 uur in de bibliotheek StadsBIEB Centrum, Hinthamerstraat 72, 5211 MR 's-Hertogenbosch
- o Donderdagavond van 19.30 uur tot 21.00 uur in de BBS Hambaken, Het Wielsem 1, 5231 BV 's-Hertogenbosch
- o Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Nieuw Zuid Jac. van Looystraat 5, 5216 SB 's-Hertogenbosch

Speciaal voor vrouwen:

- o Dinsdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de Slinger, Jan Schöffelaar 3, 5212 RE 's-Hertogenbosch
- o Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Aan de Aa, Acaciasingel 77, 5213 VC 's-Hertogenbosch

De deelnemers mogen eventueel 'hoppen' en dus meerdere keren per week een taalles volgen. De taallessen worden 'op maat gegeven' dus is het mogelijk dat een analfabete vrouw maar ook een hoogopgeleide vrouw ieder op hun eigen niveau de Nederlandse taal leren.

Het Bossche Taalnetwerk

Op 11 januari 2013 werd de aftrap gedaan door Mr. H. van Olden van het Bossche Taalnetwerk, de samenwerking van 8 partners binnen dit Taalnetwerk. Veel overleg tussen de diverse organisaties ging hieraan vooraf. Steeds met een blik op de toekomst gericht en de wil om met elkaar een goed podium te bieden voor taal in de stad 's-Hertogenbosch. Het KW1C, het Gilde, VluchtelingenWerk, Divers, de StadsBieb, de Wijkplaats, de gemeente 's-Hertogenbosch en ABC leer mee participeren in dit Bossche Taalnetwerk.

Het taalnetwerk heeft veel publiciteit gekregen en daardoor zijn veel deelnemers geattendeerd op de taalmogelijkheden. Voor de deelnemers is het nu nog overzichtelijker geworden waar zij naar toe kunnen voor goede taalhelp. De gemeente verwijst door naar de diverse organisaties en de mensen zijn vrij in hun keuze.

De cijfers

Mede dankzij de makkelijke ingang bij de Bieb op zondag schreven maar liefst **430** cursisten zich sinds de opening van het Bossche Taalnetwerk in. Sommige deelnemers kwamen enkele maanden voor een opfriscursus, weer anderen werden geholpen om hun

inburgeringsdiploma te halen en een heel grote groep moest starten bij het aanvankelijk lezen en schrijven.

156 van de 429 deelnemers kwamen uit Europa dus ook NL, Engeland, Bulgarije, Litouwen, Roemenie etc.

De lessen worden verzorgd door:

aantal docenten: **6**

totaal aantal vrijwilligers: 80

aantal vrijwilligers MAS in 2013 gemiddeld 30 uur: **28**

aantal vaste vrijwilligers: 40

aantal vrijwilligers vanaf nov. 2013 via Den Bosch Cares (incidenteel): 10

gemiddeld lesbezoek per week op de 5 locaties: **180** deelnemers

De werving;

Inmiddels blijken de taallessen van ABC leer mee al redelijk bekend bij de doelgroep; wekelijks melden nieuwe deelnemers zich aan, aangestuurd door gemeente of organisaties uit de stad, het nieuw opgerichte Bossche Taalnetwerk en via internet.

De aangepaste site blijkt een handig verwijsmiddel voor eenieder. (www.abcleermee.nl)

We hebben ook in 2013 met enige regelmaat geflyerd in de wijken. Met name in de wijken Zuid en Oost zijn flyers verspreid vanwege de nieuwe leslocatie, maar ook in de Maaspoort omdat daar geen specifieke locatie is. Het ontbreken van een leslocatie in de Maaspoort blijkt geen probleem te zijn, de mensen weten ons te vinden.

Activiteiten

Activiteiten met bedrijven/ participeren

Ook dit jaar hebben we weer een aantal Bossche activiteiten kunnen organiseren in samenwerking met Bossche bedrijven zoals de GGD, Heineken, Van der Veeken uit Rosmalen, Van Lanschot Bankiers en Van Lanschot Chabot. Deze activiteiten komen voort uit eerdere contacten en de Bossche Beursvloer.

De deelnemers zorgden steeds voor een tegenprestatie meestal in de vorm van lekkere traktaties op de werkvloer.

Tijdens de lessen attenderen we de deelnemers op speciale (gratis)evenementen in de stad of in de wijk, zoals leuke markten, wijktheater, week van de geschiedenis, de atelierroute , fietstochten, rommelmarkten. We lezen met hen regelmatig de Bossche Omroep en het Stadsblad.

Week van de alfabetisering / Festival van het leren

In mei zonden we vanuit het Bossche Taalnetwerk het totale taalproject in voor de landelijke alfabetiseringsprijs onder de categorie durven. We vielen helaas niet in de prijzen, maar werden wel uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de prijsuitreiking in de Efteling. De inschrijving van ons is ter inzage.

Daarnaast nomineerden wij 1 Bossche deelnemer voor het Festival van het Leren en hij werd uitgekozen tot een van de 8 Toppers van Nederland. Wat was Remco van der Vorst trots en wij als organisatie natuurlijk ook. Leuk was dan ook dat hij tijdens de Bossche Manifestatie in de StadsBieb in september nog eens uitgeroepen werd tot Bossche TaalTopper en in het zonnetje werd gezet door wethouder Mr. H. van Olden.

Schrijfprijs:

In het schooljaar 2013/2014 organiseerde Stichting Les de Schrijfprijs Nt2. Deze is gebaseerd op de Taalunie Schrijfprijs NT2 2010. Dit initiatief werd ondersteund door de Nederlandse Taalunie, Stichting Lezen en Schrijven en uitgeverij Boom. Alle Nt2-leerders in Vlaanderen en Nederland werden uitgenodigd om een verhaal te schrijven over het thema

'Hier voel ik me thuis, mijn plek! mijn stad!'

De schrijfprijs richtte zich op Nt2-leerders die een cursus volgen op ERKniveau A1/A2 en B1/B2, in een alfabetisering zitten (niveau Alfa B of C) of onderwijs krijgen op een ISK/OKAN.

Als aftrap werd er voor docenten een miniconferentie georganiseerd op vrijdagmiddag 11 oktober 2013 in Rotterdam. Op deze conferentie gaven gerenommeerde schrijfdidactici workshops. De deelnemers kregen tips en werkvormen aangereikt waarmee zij meteen de volgende dag aan de slag konden met hun cursisten.

Twee vrijwilligers van ABC leer mee namen deel aan deze miniconferentie en gingen van daaruit aan de slag. Samen met nog 4 ander vrijwilligers startten zij schrijfgroepjes. Twee maanden lang werkten zij wekelijks aan de verhalen. De schrijfproducten zijn 'juweeltjes' geworden en de meeste verhalen zijn ingezonden. In 2014 zullen zij op onze website verschijnen.

Wij zijn trots op de deelnemers die zo openhartig zijn gaan schrijven en onze vrijwilligers die alles gedaan hebben wat in hun vermogen lag om de deelnemers zo goed mogelijk te begeleiden. Allen beleefden er veel plezier aan.

Fietsles:

Veel Islamitische vrouwen willen leren fietsen ook daarvoor hebben we opnieuw met de afdeling Sport van de gemeente overleg gehad en bemiddeld.

Bezoeken:

Meedoen aan landelijke projecten zoals het Festival van het leren en de Week van de alfabetisering blijkt aandacht te genereren van landelijke organisaties. Zo bezocht ons Van de **Stichting Lezen** de heer Jan Jongeneelen die bezig is om de taalhuizen die in het kader van Taal voor het Leven worden opgezet te begeleiden. Hij was geïnteresseerd in wat ons zo succesvol maakt en welke lessen andere daaruit kunnen trekken. Een verslag zal nog volgen.

22 november bezocht Lidwien de Vos de Wael van Learn for life met een aantal internationale gasten van het project **Learn to Tackle Poverty** het Bossche Taalnetwerk. Zij waren te gast bij de locatie BBS Nieuw Zuid van ABC leer mee. Zij keken mee bij de taallessen en interviewden enkele cursisten. De groep was erg onder de indruk van deze in hun ogen unieke werkwijze.

29 november 2013 ontvingen we namens het Bossche Taalnetwerk een aantal **medewerkers van het ministerie SZW**. Zij sloten ook aan bij de diverse taalgroepjes en stelden de deelnemers vragen. Tijdens de lunch waren er van alle organisaties van het Bossche Taalnetwerk vertegenwoordigers aanwezig en bespraken we kort met elkaar de mogelijkheden om het project van het Bossche Taalnetwerk uit te rollen over Nederland.

Vrijwilligers:

Vrijwilligers via Maatschappelijke stages:

Al sinds 2009 melden leerlingen van het St Janslyceum, Pierson College en Stedelijk Gymnasium zich aan bij ABC leer mee voor een maatschappelijke stage bij ons. Dit blijkt ieder jaar weer een groot succes. Er wordt gewerkt met een aanmeldsysteem Maspoint (MAS) dat voor eenvoudige inschrijving zorgt.

Daarnaast organiseerde MAS-point dit najaar weer een heuse stagemarkt waar Marjohn naar toe ging. Zij kon trots zijn en wierf maar liefst 14 stagiaires voor het taalproject. Er werden goede afspraken gemaakt zodat niet alle MAS-stagiaires tegelijkertijd kwamen maar verdeeld over het schooljaar. Tussentijds komen er nog veel aanvragen binnen.

Die leerlingen zijn erg gemotiveerd, spreken de taal goed, zijn goed in grammatica (en anders leren we het hen via e-learning) en zij maken

op een leuke manier kennis met laaggeletterde en allochtone Bosschenaren.

Vaste Vrijwilligers

Sinds het convenant Voor het Bossche Taalnetwerk is getekend kennen we een grote toestroom van vrijwilligers.

Van alle kanten krijgen we aanbod om ons te helpen met de taallessen. Veel ouderen en alleenstaanden komen ons helpen en onze deelnemers raken vertrouwd met de vrijwilligers en zijn blij met de geboden hulp. De grote toestroom vrijwilligers noopte ons om actief te scholen. Individueel uitleg geven aan de vrijwilligers ging niet meer en de vraag naar uitleg van spelling en grammatica groeide en groeit nog steeds bij de vrijwilligers. Zij willen meer kennis van zaken om de taalvraag goed te kunnen beantwoorden. Daarvoor hebben we instructiefilms gemaakt die we via My-TPE (Team Performance Exchange) verzenden

Vrijwilligers via Den Bosch Cares

Sinds september 2013 hebben we contact met Den Bosch Cares. Den Bosch Cares is een net gestarte non-profit organisatie voor flexibel vrijwilligerswerk en maatschappelijk betrokken ondernemen. Als onderdeel van Nederland Cares, proberen zij studenten en (young) professionals maatschappelijk betrokken te maken door vrijwilligersactiviteiten te vervullen met ouderen, mensen met een beperking, kinderen, migranten en dak- en thuislozen. De ontmoeting staat bij hen centraal. De vrijwilligers kunnen zich online aanmelden voor een activiteit naar keuze wanneer het hen zelf uitkomt en zonder terugkerende verplichting. Door vrijwilligerswerk op deze wijze toegankelijk te maken, kunnen zij veel maatschappelijke instellingen van extra handen voorzien.

Uit ervaring weten we dat het praktiseren van de taal met verschillende gesprekspartners bevorderlijk is. Ook is het zowel voor de jonge vrijwilliger als de cursist interessant om met elkaar in contact te komen.

10 vrijwilligers kwamen vanaf 1 oktober al een of meerdere keren bij ons 'vrijwilligen'. Echt geweldig!

Scholing vrijwilligers:

Omdat er zich bijna wekelijks nieuwe vrijwilligers melden, vraagt dat een goed opgezette begeleiding. Wij vinden vrijwilligers heel belangrijk en zij moeten het net als de deelnemers steeds goed naar hun zin hebben bij ABC leer mee en als het kan ook steeds naar huis gaan met een goed gevoel, een gevoel vanuit de deelnemer: "Ik heb weer veel

geleerd vandaag” en vanuit de vrijwilliger. “Ik heb veel meegeven vandaag en daar een goed gevoel over”. Om vrijwilligers de kans te geven zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de taallessen en zich eventueel bij te scholen hebben we veel korte films gemaakt met instructie en een lidmaatschap genomen bij TPE zodat we op eenvoudige wijze voor iedere vrijwilliger via een gesloten en beveiligd internetcircuit filmpjes open kunnen zetten en zij zo vaak als zij willen deze filmpjes kunnen bekijken. Hebben vrijwilligers vragen over een bepaald onderwerp zoals bijvoorbeeld lijdend of meewerkend voorwerp dan kunnen we vrij eenvoudig anticiperen op deze vraag en het antwoord omzetten in een filmpje dat voor alle vrijwilligers toegankelijk wordt. De vrijwilligers laten louter enthousiaste geluiden horen over deze wijze van scholing.

Social return:

De samenwerking met de bedrijven voor activiteiten geeft een enorme boost. Bedrijven zijn enthousiast en doen in eerste instantie mee in het kader van bv de Beursvloer of in het kader van WMO om vervolgens helemaal enthousiast te worden voor de gratis taallessen die we in de stad geven en willen ons a.h.w. adopteren voor jaarlijks terugkerende activiteiten. De dankbaarheid die de deelnemers aan de taallessen tonen aan ons en aan de bedrijven is enorm en soms ontroerend om te zien. Deelnemers voelen zich echt gezien en een stukje meer Bosschenaar. Dat geeft de ondernemer weer een goed gevoel.

Wat we niet verwacht hadden maar wat een belangrijke toegevoegde waarde blijkt te zijn, is de social return die de taallessen biedt aan vrijwilligers. De oudere en vaak eenzame vrijwilliger komt in een andere wereld terecht en dat geeft hun nieuwe energie en een herwonnen levensdoel. Reacties die we na de vakanties horen: “Blij dat we weer starten; dan heb ik weer een reden om mijn bed uit te komen”, doen ons rillen, maar zijn echt gemeend. We zien mensen soms klein en onzeker binnenkomen met de vraag of ze kunnen helpen en binnen korte tijd zien we de vrijwilliger opfleuren en zien ze voldoening van hun goede werk. Wij zijn blij met de vrijwilligers maar ze zijn ons ook heel dankbaar dat ze deel kunnen uitmaken van het taalnetwerk bij ABC leer mee. Het vormt inmiddels een hechte enthousiaste groep vaste vrijwilligers in de leeftijd tussen ongeveer 55 en 92 jaar!

De deelnemers:

Het taalproject van ABC leer mee spreekt zich goed rond, want veel reclame maken we niet maar de deelnemers blijven toestromen. Er is een natuurlijk verloop: deelnemers die zich veilig(er) voelen om te spreken, een baan krijgen of bijvoorbeeld verhuizen, haken soms af of komen (soms tijdelijk) aanmerkelijk minder naar de taallessen. We zien ook dat veel Polen teruggaan naar hun land en dus stoppen die met de taallessen.

Het aantal deelnemers met een laag tot zeer laag taalniveau blijft ongeveer gelijk er meldden zich alleen bij BBS aan de Aa en bij de Slinger enkele nieuwe vrouwelijke deelnemers in deze categorie. Zij hebben nog nooit in hun moedertaal onderwijs genoten en zijn in Nederland ook niet naar school geweest. Zij komen veelal te voet naar de taallessen en kunnen vaak niet fietsen.

Vooraf bij de stadsbibliotheek melden veel nieuwe deelnemers zich aan en is het taalniveau waarop de deelnemers binnenkomen vaak aanzienlijk hoger dan bij de andere locaties. We merken nu ook steeds vaker dat goedopgeleide buitenlanders zich aanmelden omdat zij het Nederlands net zo goed willen leren als de gemiddelde Nederlander. Deze categorie deelnemers vraagt ook om goede docenten en goed geschoolde vrijwilligers die bekend zijn met onze werkwijze.

De toekomst,

Het Bossche Taalnetwerk is nu een feit ABC leer mee voelt zich er thuis. De samenwerking komt op diverse plaatsen al tot uiting en de lijnen zijn kort.

Aan onze doelstelling, kwalitatief goed onderwijs bieden, kunnen we op deze wijze nog meer uiting geven. Het aantal nieuwe inschrijvingen is enorm en we willen graag iedereen die zich aanmeldt, blijven helpen. We hopen dat onze financiële middelen dit toelaten en de gemeente het Bossche Taalnetwerk en ons in het bijzonder financieel blijft ondersteunen.

ABC leer mee staat inmiddels, zo denken wij, op de Bossche kaart. ABC leer mee geeft ons, de docenten en vrijwilligers, energie, en geeft veel, heel veel plezier. We krijgen er veel dankbaarheid voor terug. Wij hopen dat de stichting ook in 2014 een mooi jaar tegemoet gaat en veel deelnemers op weg kan helpen door hen in 's-Hertogenbosch het allerbelangrijkste te leren namelijk de Nederlandse taal.

Stichting ABC leer mee,

Willeke van Heumen

Marjohn van de Ven